

BAB III

3. METODOLOGI KAJIAN

3.1 Pengenalan

Kajian ini bertujuan untuk mengenalpasti faktor-faktor yang menyebabkan seseorang atlet elit bersara serta mengetahui corak pengalaman hidup mereka selepas bersara sebagai atlet elit. Asas kerangka kajian ini berdasarkan pada soal selidik “*Elite Athlete Retirement Interview Schedule and Questionnaire*” yang diperkenalkan oleh Terry Orlick (1986). Bab ini membincangkan metodologi yang digunakan dalam kajian ini seperti reka bentuk kajian, instrumen kajian, populasi kajian, prosedur pemilihan sampel, penggunaan statistik, prosedur kajian dan penganalisaan data.

3.2 Rekabentuk Kajian

Kajian ini menggunakan soal selidik dan jadual temubual persaraan atlet elit atau EARISQ (Elite Athlete Retirement Interview Schedule and Questionnaire) yang diperkenalkan oleh Orlick (1986). Soalan-soalan jenis terbuka atau ‘open ended’ telah digunakan bertujuan untuk mencungkil pengalaman dan fakta-fakta secara kualitatatif. Segala maklumat yang diberi oleh atlet adalah dari sudut pandangan atlet itu sendiri.

Data yang diperolehi dari kajian ini cuba menjawab persoalan-persoalan kajian, ia itu faktor yang mendorong atlet elit melibatkan diri dalam sukan, faktor yang menyebabkan persaraan mereka sebagai atlet elit, faktor yang menyebabkan persaraan lebih awal dan bentuk pengalaman hidup yang dilalui selepas bersara. Data juga menggambarkan sama ada proses transisi persaraan berkenaan bermasalah atau tidak, jangka waktu diambil oleh mereka untuk menyesuaikan diri dengan masyarakat biasa selepas bersara serta bentuk-bentuk perasaan yang dialami oleh mereka semasa menjadi atlet elit, semasa bersara dan pada masa kini.

3.3 Instrumen Kajian

Instrumen kajian ini iaitu **EARISQ**, yang diperkenalkan oleh Orlick (1986) adalah berbentuk ‘Open ended’. Alat kajian ini telah memberikan maklumat-maklumat yang menakjubkan dalam kajian Orlick. Walaupun Orlick tidak dapat menjelaskan atau memastikan darjah kebolehpercayaan alat ini, beliau memperakui kebolehpercayaan dan kesahan alat ini berdasarkan maklumat yang didapatinya daripada alat kajiannya. EARISQ mampu memberi maklumat tentang pengalaman yang dilalui, emosi dan tahap psikologi semasa aktif, semasa ke puncak karier sukan, semasa persaraan dan juga selepas persaraan. Berdasarkan soal selidik ‘ Elite Athlete Retirement Interview Schedule and Questionnaire’ (EARISQ) yang digunakan oleh Orlick (1986), satu set soal selidik telah dibentuk untuk mendapatkan data

kajian. Soal selidik ini dibentuk selepas mengadakan perbincangan yang mendalam dengan penyelia-penyelia berdasarkan elemen-elemen sensitiviti budaya sukan negara serta etika dan nilai-nilai budaya sukan di Malaysia. Tinjauan dan kajian awal (pilot study) untuk menguji keberkesanan soal selidik serta jadual temubual telah dijalankan telebih dahulu.

Soal selidik ini dibahagikan kepada empat bahagian ia itu Bahagian (A) mengandungi item-item mengenai butiran peribadi [11 item], Bahagian (B) meninjau tentang faktor-faktor pendorong penglibatan dalam sukan [13 item], Bahagian (C) mengenai faktor-faktor persaraan [17 item] dan Bahagian (D) pula meninjau pengalaman persaraan [23 item]. Soalan-soalan terbuka (open handed) bertujuan mendapatkan fakta-fakta berbentuk kualitatif yang penting berkaitan dengan pengalaman atlet elit sebelum menjadi atlet, semasa menjadi atlet serta selepas bersara daripada sukan. Soal selidik ini juga membolehkan sampel mengeluarkan hasrat hati mengenai isu persaraan atlet elit negara serta membantu mendapatkan maklumat dan pandangan tambahan daripada sampel kajian.

3.4 Populasi Kajian

Pupulasi kajian adalah atlet elit negara yang telah bersara daripada sukan di peringkat antarabangsa mulai tahun 1984 sehingga tahun 2000. Mereka terdiri dari pelbagai jenis sukan yang dipertandingkan di kejohanan-

kejohanan antarabangsa. Kajian ini berdasarkan prosedur pemilihan sampel secara kriteria yang melibatkan pemilihan subjek daripada jenis-jenis sukan yang sering dipertandingkan di kejohanan-kejohanan antarabangsa yang melibatkan atlet Malaysia.

3.5 Prosedur Pemilihan Sampel

Rea dan Parker (1992) menyatakan bahawa dua kriteria iaitu perwakilan (representativeness) dan kecukupan (adequancy) merupakan kriteria yang utama perlu diberi perhatian apabila menjalankan proses pemilihan sampel. Perwakilan bermakna sampel yang dipilih benar-benar mewakili populasi kajian. Ini bermaksud setiap ahli populasi kajian mempunyai peluang yang sama rata untuk dipilih sebagai sampel kajian. Kecukupan atau jumlah sampel pula merujuk kepada keupayaan sampel untuk membuat rumusan yang tepat berhubung dengan ciri-ciri populasi kajian. Ini juga bermaksud saiz sampel yang besar akan memberi data-data yang lebih meluas lagi tepat dan juga membenarkan ramalan dibuat terhadap parameter populasi.

Setelah mengadakan pertemuan dengan persatuan-persatuan sukan di negara kita, pengkaji dapat satu anggaran kasar bahawa semenjak 1.1.1984 jumlah atlet elit yang telah bersara adalah seramai 500 orang. Purata persaraan atlet adalah berbeza-beza mengikut kehendak jenis sukan kerana

persaraan atlet dipengaruhi oleh kecergasan fizikal, psikologikal, umur dan jantina. (Allison & Meyers 1988). Selepas perbincangan dengan penyelia-penyelia, pengkaji telah memilih seramai 51 sampel untuk kajian ini. Rasional pemilihan seramai 51 sampel untuk kajian ini adalah kerana pengkaji telah mengambil kira :

- Jumlah atlet elit yang telah bersara.
- Tempat tinggal mereka sekarang.
- Kesanggupan mereka untuk ditemubual.
- Faktor masa.

3.6 Penggunaan Statistik

Pengkaji telah menggunakan Statistik Descriptif (Pakej SPSS) memandangkan data-data yang telah diperolehi daripada responden digambarkan dalam bentuk graf serta peratusan berdasarkan faktor-faktor pendorong yang dikenalpasti. Setelah mengumpul data melalui Soal Selidik EARIS-Q, hasil dapatan disenaraikan mengikut faktor-faktor pendorong persaraan.

Proses pengumpulan data dipermudahkan dengan penggunaan skala Likert, iaitu responden dikehendaki menilai ekstrim setiap faktor pendorong dan item dalam bahagian-bahagian tertentu. Berdasarkan nilai perangkaan skor komposit min serta kekerapan bagi setiap faktor pendorong, susunan pangkatan antara faktor-faktor telah diperolehi. Faktor-faktor pendorong

disusun menurut urutan daripada peratusan dan min tertinggi hingga yang terendah. Ia telah digambarkan dalam bentuk graf dan peratusan (%). Untuk mendapatkan gambaran dan kesahan yang kukuh pengkaji juga membuat penganalisaan terperinci terhadap setiap faktor pendorong yang dinyatakan oleh sampel kajian. Jawapan yang diperolehi daripada soalan-soalan ‘open ended’ telah membantu pengkaji mendapatkan gambaran yang lebih tepat dan jelas. Pengkaji telah membuat penelitian dan penganalisaan mengenai jawapan yang diberi oleh sampel kajian berdasarkan norma-norma tingkahlaku psikologikal. Oleh kerana tujuan kajian ini adalah untuk mendapatkan jawapan mengapakah atlet elit bersara daripada sukan serta apakah pengalaman hidup selepas bersara, soalan-soalan ‘Open ended’ telah digunakan secara meluas.

3.7 Prosedur Kajian

Atlet elit yang dikenal pasti telah dihubungi melalui surat, secara peribadi dan telefon. Mereka telah diberitahu mengenai tujuan dan kepentingan kajian ini serta ditentukan hari, tempat dan masa untuk mendapatkan data-data kajian. Persetujuan ibu bapa telah diperolehi untuk atlet yang masih bersekolah. Elemen paksaan tidak digunakan sama sekali semasa temubual, pengumpulan data atau pun dialog biasa untuk mendapatkan data-data sampel kajian.

Pengkaji juga telah memastikan tiada soalan-soalan sensitif dibangkitkan semasa temuramah dijalankan. Segala penyertaan dan jawapan yang diberikan oleh atlet untuk kajian ini adalah secara sukarela.

3.8 Analisa Data

Borang soal selidik EARISQ telah dibahagikan kepada empat bahagian iaitu berdasarkan item-item yang disediakan dalam Bahagian A, B, C dan D. Bentuk yang pertama adalah maklumat yang diterima daripada soalan-soalan mudah yang hanya memerlukan subjek menulis atau mengisikan tempat kosong mengenai data-data penglibatan dalam sukan dan persaraan. Data yang diperolehi digunakan untuk mencari min umur, status perkahwinan dan pekerjaan sebelum menjadi atlet, semasa menjadi atlet dan selepas persaraan. Kemudian ia telah dijelaskan dalam bentuk peratus serta bentuk graf.

Bentuk yang kedua iaitu maklumat atau data didapati daripada skala Likert yang mana subjek menilai item dalam angka 0 hingga 10. Maklumat atau data yang diterima daripada soal selidik telah disusun dan dikategorikan dalam lejer-lejer tindak balas yang ditetapkan (common responses), berdasarkan nilai perangkaan skor komposit min dan sisisian piawai bagi setiap faktor pendorong, susunan pangkatan antara faktor-faktor

akan diperolehi. Faktor-faktor pendorong disusun menurut urutan daripada peratusan, kekerapan dan min tertinggi hingga yang terendah. Data yang diperolehi juga digambarkan dalam bentuk graf dan peratusan (%). Untuk mendapatkan gambaran dan kesahan yang kukuh pengkaji juga telah menjalankan penganalisaan terperinci terhadap setiap faktor pendorong yang dinyatakan oleh sampel kajian.

Bentuk yang ketiga adalah maklumat atau data yang diterima daripada katogori kesukaran mengikut item jawapan yang disediakan. Data yang diperolehi diletakkan dalam lejer-lejer mengikut item. Ianya dikira dalam bentuk peratusan, min dan dipamerkan dalam bentuk graf. Data juga dinilai secara kualitatif kerana soal selidik ini bertemakan perasaan, perubahan tingkah laku, aspirasi serta mengimbas kembali pengalaman-pengalaman pahit dan manis. Data yang terkumpul telah dimasukkan dalam satu jadual yang mengkategorikan tahap kesukaran transisi yang dilalui iaitu;

- i. Sangat sukar - tidak sukar
- ii. Banyak masalah - tiada masalah
- iii. Tekanan tinggi - tiada tekanan
- iv. Tidak selesa - sangat selesa
- v. Tidak normal - normal
- vi. Amat kesunyian - tidak kesunyian.

Data terkumpul dari skala yang diberi pengkaji telah menjadualkan elemen-elemen berikut:

- i. Tahap kepastian
- ii. Perasaan
- iii. Tahap keyakinan diri
- v. Kepuasan hidup
- v. Tahap kebebasan
- vi. Tahap kesukaran transisi
- vii. Tahap kejayaan
- viii. Skop penglibatan dalam sukan

Bentuk yang keempat pula adalah respon yang diterima daripada atlet elit bersara mengenai isu utama dalam bahagian B, C dan D. Jawapan adalah dalam bentuk pandangan, pendapat serta eksperesi daripada atlet elit yang bersara. Ia adalah bertujuan untuk mendapatkan pandangan dan pendapat peribadi sampel-sampel berkenaan mengenai isu persaraan atlet elit. Maklumat yang diterima telah digunakan dalam bab perbincangan. Elemen- elemen tersebut telah dikenalpasti dan diukur ketika atlet bertanding di peringkat antarabangsa, ketika sejurus kemudian persaraan dan ketika menemuramah dengan pengkaji. Data-data ini telah digambarkan dalam satu graf untuk dapatkan gambaran jelas mengenai elemen yang diuji.